

ΕΝΑΣ ΕΠΙΚΟΣ ΑΓΩΝΙΣΤΗΣ

ΤΑ ΚΑΤΟΡΘΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΧΑΤΖΗΧΡΗΣΤΟΥ

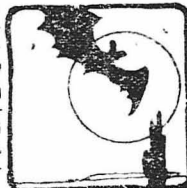

Ο Έλληνας έθνος της Επανάστασης και η περιπετειώδης ζωή του. Το γεγάι του πολέμου. Ο φοβερός έθνος του στον Αρχιμανδρίτη. Ο Κατζίχρηστος στην Τριπολιτάς. Το Ίππικό του στα Δερβενάκια. Με τον Καπετάν Δεσποτή-στο Νεαπόλεως. Ο Κατζίχρηστος αιχμάλωτος κλπ. κλπ.

Ένας από τους λιγότερο γνωστούς ήρωες της Ελληνικής Επανάστασης είναι και ο Χατζήχρηστος. Δεν μοιάζει με κανέναν άλλον ο θουαλώδης και μονοκόμματος αυτός Έλληνοσέρβος, του οποίου η ζωή υπήρξε μία άτελειωτη σειρά περιπετειών και κινδύνων.

Ο Χατζήχρηστος γεννήθηκε στο Βελιγράδι τῷ 1783, από γοναίς Έλληνας εκσεβοισθέντας, γόνι Πέτρο Αίγυπτια και τὴν Άννα, πού ήταν ἡ θραύση γυναίκα τῆς Σερβίας. Είχε και μεγαλύτερο αδερφό τὸ Σταύρο. Όταν ἐξερράγη ἡ Επανάσταση τῶν Σέρβων, στὰ 1801, ὁ πατέρας του, ἀξιωματικός τοῦ ἀπομύχτου ἀρχι-οἰ Καραγεώργη, ἐσκοτώθη μαζί με τὸ γιό του Σταύρο στην ἐφοδο ἐναντίον τοῦ Βελιγράδιου. Μετά τὸ θάνατο και τοῦ Καραγεώργη, οἱ διωγμοὶ τῶν χριστιανῶν ἀπὸ τοῦ ἐξαγριωμένου Τουρκου, ἀνάγκασαν τὸν Χατζήχρηστο νὰ παραλάβῃ τὴν μητέρα του και νὰ καταφύγῃ στὴ Βοσνία. Ἐκεῖ ζούσε ἡσυχα, ἀλλὰ μὴ μὲρα ἕνας Μουσουλμάνος τοῦ ἔκανε θανάσιμη προσβολή: Χωρίς αἰτία τὸν ἐβρόδισε. Ο Χατζήχρηστος, με μὴ γροθιά, τότε οἰχίει αἰτία τὸν ἐβρόδιστο. Ο Χατζήχρηστος τὸν ὑπεροτῆσε με πίστι και ἀφοσίωσι. Με τὸν κινδὸ ἐδείξε ἐτακτικὴς πολυμιεζ ἀρετὴς στίς ἐστρατείες τοῦ Μεχμέτ ἐναντίον τῶν Κιόλμενιδῶν και τῶν Μαμελουῶν. Ἦταν τση ἡ ὁμῆ του στίς μάχες, ὅστε οἱ συμπλοκεμιστοὶ του τὸν ὠνόμασαν Σαχίν, δηλαδή γράκι. Ο Χατζήχρηστος ἦταν ὁ ἐκπληκτικότερος ἱππὸς τοῦ Αἰγυπτιακοῦ στρατοῦ, νέος κενταυρος ὅλας γωνίας. Κ' ἔτσι ἔγινε ὁ ἀρχηγος τοῦ Ίππικοῦ τοῦ Μεχμέτ Ἀλή.

Μετολοβεῖ ἐν τῷ μεταξύ μὴ μικρὸν περίοδος ἀπραξίας ἡ ὅποιον σενωχρεῖ τὸν ἥρωά μας. Ἐξάρνα ἕως μαθαίνει ὅτι ο Σουλτάνος ἐξστρατεύει ἐναντίον τῶν Γιαννιτσῶν τῆ Σερβίας και ἀνεβθεσε τὴν ἀρχηγία στον Χουρσὺτ Πασά. Νέο σάδιό ὄρας παρουσιάζεται ἐσὶ και τὴν πολεμική του ὁμῆ. Ἀφῆνει λοιπὸν τίς ὄχθες τοῦ Νεῖλου και πηγαίνει σὺν Χουρσὺτ Πασά που πολιορκεῖσθε τὴ Χαλέπα. Ο Πασαῖς τοῦ ἀναθέτει τὴν ἀρχηγία σώματος ἱππικοῦ και ὁ Χατζήχρηστος κάνει θύματα και κερδίζει τὴν ἀγάπη του Χουρσὺτ. Ο ἥρωας μας εἶναι πᾶ ἐνδοξος σὴν ἀμῆ τῆς ἀνδικῆς του ἡλικίας, πλούσιος ἀπὸ τὰ δῶρα και τὰ λάφυρα.

Υστερ ἀπὸ λίγον καιρὸ, ὁ Σουλτάνος ὑποψιασθεῖς, φαίνεται, ὅτι ἐπρόκειτο νὰ ξεπλησῇ ἡ Ἑλληνική Επανάσταση, διώρισε τον Χουρσὺτ Σατράπῃ τῆς Πελοποννήσου. Ο Χατζήχρηστος, ἀμνησσευόμενος πᾶ γιὰ τὸ φρονὸ τοῦ Μουσουλμάνου, ἤθελε νὰ γυρίσῃ στὴ Σερβία πού εἶχε ἀνακηρυχθεῖ αὐτόνομη, ἀλλὰ ὁ Χουρσὺτ ἐπέμεινε νὰ τὸν πάγῃ μαζί του σὺν Μωριά. Τὸν διωρίζει λοιπὸν ἀρχηγὸ τῆς ἐνοπλῆς συνουδίας τοῦ Χαζερμίου του και τῶν θη καυρῶν του, και του δίνει τὴν ὑπόσχεσι ὅτι, μὴ μὲρα σφάσῃ στὴν Τρίπολι, θὰ τὸν ἐφοδιάσῃ μ' ἐπίσημα ἔγγραφα, με νέα δῶρα και θὰ του στείλῃ στὴν πατρίδα του.

— Σαχίν Χρήστο, τοῦ λέει, μὴ μὲρα χαλάσῃς τὸ σερῆνὸ αὐτὸ κατῆρ, πού σου ζήτη !

Ο Χατζήχρηστος ἀναγκάζεται νὰ δεχθῇ και μπαίνει σὸ κάρφι, πού ἦταν γεμάτο ἀπὸ ὄμορφες Χανούσσες και θησαυροὺς. Ἀλλὰ τὸ κάρφι, ἀπὸ ἐναντίους ἀνέμους ἀναγκάζεται νὰ προσομοιωθῇ στὴν Ἀλικαρνασσὸ, ὅπου ἔμεινε λίγες μῆρες. Ο Χατζήχρηστος συλλογιζέται ὅτι ἐνθ εἶναι χριστιανὸς ἐχει χροῖνα τῶρα νὰ ἐξομολογηθῇ και νὰ μεταλάβῃ. Βγαίνει λοιπὸν στὴν ἔρη και πηγαίνει σ' ἕνα σεβαστὸν ἀρχιμανδρίτη γιὰ νὰ ἐκκληρωσῇ τὰ θρησκευτικὰ του καθήκοντα. Ο Ἑλληνας κληρικὸς τὸν δεχεται με ἀνοιχτὴ ἀγκαλιά και δεν ἀγορεῖ νὰ ἐνοησῇ ὅτι ἐχει μπροστά του ἕναν ἔμμο και γενναῖον ἄνδρα. Ο ἀρχιμανδρίτης εἶναι μέλος τῆς Φιλικῆς Ἐταιρίας. Μετὰ φριχτὴν ὀρθοδοξίαν ἐνώπιον τοῦ Ὑψιστοῦ λέγει ὁ ἱσορικός Χανούδης, ὁ ἀρχιμανδρίτης ἐξηγεῖ εἰς τὸν Χατζήχρηστον τὸ νοσητῆριον τῆς Επανάστασης και τὸν κάνει μέλος τῆς Φιλικῆς. Κατόπιν ὁ Χατζήχρηστος γυρίζει σὸ κάρφι.

Βοιωκόμαστε στὴν ὄνοις τοῦ 1821. Ο ἥρωας μας εἶναι στὴν Τρίπολι, τὴν προετεύουσαν τοῦ ἐπανάστατικῶν Μωριά, ὅπου οἱ Τούρκοι δεν ὑποπτενοῦνται καθόλου τὴν πίστι του και τὸν λογαριάζουν πολὺ. Στὴν Τρίπολι βροῖσκονται συγνευρωμένοι οἱ πλουσιώτεροι Ὀθωμανοὶ με τὰ χαρῆμα τους. Ο Κολοκοτρώνης στὴ 14 Ἀπριλίου φανερώνεται

μπροστά στὴν Τριπολιτὰ και τὴν πολιορκεῖ. Θριαμβεύουν οἱ Ἕλληνας. Βοῆ ἀκούεται και τραγουδιῶν, λευτεριάς και νεότης ἀκούγεται παντοῦ. Ο Χατζήχρηστος, κλεισμένος στὰ τεῖχη, εἶναι τὸ ἀνυπέμονο γράφι μέσα σὸ κλουβί. Θυμᾶται τὸν ὄμο του και καίγεται ἀπὸ τὴν ἐπιθυμία νὰ βγῇ και νὰ ἐνοηθῇ με τοὺς ἐπανάστατες, νὰ πολεμήσῃ κῆτα ἀπὸ τὴ σημαία τοῦ Σταυροῦ.

Μέσα στὴν Τρίπολι εἶναι ἀρχηγὸς σώματος Σέρβων και Βουλγάρων ἱππέων, πού ἄν και χριστιανοί, εἶναι ὑποχρεωμένοι νὰ δουλεύουν τὴν Τουρκία. Ο Χατζήχρηστος θὰ ἤθελε νὰ τοὺς παρυσίη με τὸ μέρος του και ν' αὐτομολήσῃ στους εὐνοητῆσικους του, ἀλλὰ φοβᾶται προσδοα. Σοφίζεται λοιπὸν τὸ ἀκόλουθο τέχνασμα :

Προηθεύεται γλυκίσματα και πιότα κ' ἕνα βραδυ καταθῶναι νὰ μῆθησῃ τοὺς φρονους τῆς πόλης τῶν τευχῶν. Ἀλλ' ἡ πύλη εἶναι κλεισμένη. Ο Χατζήχρηστος ἀνεβαίνει σὸ χαμηλότερο μέρος τοῦ Κάστρου, δίνει τὸ ζουρᾶ του γράφι και μὴ λογαριάζοντας τὴ βροχή και τὸν ἀνεμο, καταβαίνει στὴ γῆ... Εἶναι πᾶ ἐλεύθερος ! Τῶρα δεν φοβᾶται παρά... τοὺς Ἕλληνας. Ἄν δεν μᾶθουν τοὺς ἀγαθοὺς σκοπούς του οἱ πολιορκηταί, ἄν τὸν παρεξηγήσουν σὸ σκοτάδι, πρὶν προφτάσῃ νὰ μιλήσῃ: Ὁ ἥρωας μῆρας εἶναι προνοητικὸς, κ' ἐχει φρονείσει νὰ ἀρῆσῃ ἔπιπὸν τοὺς τουρκικούς σταυρούς. Προχωρεῖ λοιπὸν λίγο πῆρ ἀπὸ τὰ τεῖχη, κρύβεται σ' ἕνα χαντάκι και περιμένει τὴν ἡμέρα...

Τὰ ξημερώματα, κρατώντας κῆτα ἀπὸ τὴ μασκάλη τὸ δῦλο του και με τὸ δεξιὸ χερ, ἀδίκωπα σταυροκοποῦμενος, διεσθύνεται σὸ στρατόπεδο τοῦ Κολοκοτρώνη. Τὰ παλληγγῆρια τοῦ Στρατηλάτου, μὴ μὲ εἶναι ἕναν ἄνθρωπο με χρυσοκέντητὸ Ὀθωμανικὴ στολή και με τὸ δῦλο νὰ πλησιάζῃ, τὸν ἐπῆραν γιὰ Τούρκο πού ἔχασε τὸ δρόμο του κ' ἔπεσε στὰ χῆμα τους. Ὄρθουν λοιπὸν νὰ τὸν σκοτώσουν γιὰ νὰ τοῦ πάρουν και τ' ἄρματα. Τὴν κρίσιμη ἐκείνη στιγμή ἀκούγεται ἡ βροντηρὴ φωνὴ τοῦ Κολοκοτρώνη :

— Σταθῆτε, βρέ ! Ἀλλ'... Μὴ τὸν παροῖσῃ κανεὶς !

Πλησιάζει ὁ ἴδιος ὁ Κολοκοτρώνης, και ὁ Χατζήχρηστος σώζεται και διαγίνεται τὸ σκοπο του. Ο Γρος τὸν παίρνει στὴ σπηνή του, ὅπου τον παρουσιάζει στο Δημήτηρ Ὑψηλάντη, τὸν Περρόμπετη και στους ἄλλους ἀρχηγούς, οἱ ὅποιον τὸν ἀσπάζονται.

Ὅταν οἱ ἱππεῖ, Σέρβοι και Βούλγαροι τῆς Τριπολιτῆς ἐβρόνησαν και ἔμαθαν ὅτι ὁ σαχίν ἦναι τους, ὁ ἀγαπημένος τους διοικητῆς, εἶχε πᾶει στους χριστιανούς, ἔμειναν μὴ μισοὶ σὺς σερῆ και ἀπεσᾶσαν, με πρώτη εὐκαιρία, νὰ τὸν ἀκόλουθῆσιν. Ὑστερ ἀπὸ λίγες μῆρες ἐδραπέτευσαν ὄλοι μαζί σὸ Ἑλληνικὸ στρατόπεδο, περιουλλωσαν τὸν Χατζήχρηστο, ὡς ἀρχηγὸ, τὸν φιλοῦσαν και δακρυμῶσαν τὸν ἔλεγον πατέρα.

— Χατζὲ μ π α μ π ἄ ! Χατζήμπαμπᾶ ! ὅποι ἐσὺ και μετς ! Νὰ πεθανοῦμε μαζί σου, κατέρα μας !

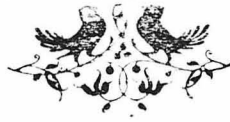
Ἦταν μὴ συγκινητικὴ σπηνή, πού ἔκανε ζωηρὴ ἐντύπωσι στους Ἕλληνας.

Ἔτσι ὁ Χατζήχρηστος βροῖθης ἐπὶ κεφαλῆς σώματος ἐκλεκτῶν ἱππέων, γενναῖων και ἐξημνημένων πολεμιστῶν, πού ἀπὸ μῆρα σὲ μῆρα γίνονταν περισσότεροι. Ἀπὸ παντοῦ ἔτρεχαν νὰ ταχθῶν κῆτα ἀπὸ τὴ σημαία του ὀδοῦλοι χριστιανοὶ. Θῶδες, Ἰλλυριοὶ, Μακεδόνες, Ἡπειρώτες, Θεσσαλοὶ, Μικρασιάτες, Κύπριοι, Ροδιῶ, Δαλιατοί.

Τὸ ἱππικὸ σῆμα τοῦ Χατζήχρηστοῦ ἐπρόσφερε μεγάλες ὀνησεις σὸν Ἄγιο. Μετὰ τὴν πτώσι τῆς Τριπολιτῆς, τὸ ἀπαντοῖμε στὰ Δερβενάκια, ἔτοιμο ν' ἀποπροση τον Δραμαλῆ. Ἐκεῖ διατασσεται ἀπὸ τὸν Κολοκοτρώνη νὰ καταλάβῃ τὰ ψηλότερα ἄνωρα Στεφᾶνι και Ἄγινορ, νὰ κατοπτεύῃ τους ἐχθρούς του και νὰ εἶναι ἔτοιμο γιὰ τὴ μάχη.

Ο χείμαρρος τῆς Δραμαλικῆς στρατῆς καταβαίνει. Ο θουλιδὸς Νιχηταῖος ὁ Τουρκοφάγος με τὸ σῆμα του ἐχει καταλάβῃ τὴν πῶ ἐπικινδυνῆ ὄσι και δεχεται τὴν πρώτη ἐφοδο τῶν ἐχθροῦ. Κινδυνεύει. Ο Χατζήχρηστος τὸ μαθαίνει, καταλαβαίνει ὅτι καθε ἀναβολὴ θὰ ἦταν καταστρεπτικὴ και ἀποφασίζει νὰ ἐπέμβῃ. Με ὄλο τὸ ἐλάττωμα τῆς γλώσσας του—ὁ Χατζήχρηστος ἦταν βραδυγλωσσος,—μυλῆ σα ρητομας στους στρατιώτες του, τοὺς ἐνθουσιάζει σὸν ἄλλος Δημοθῆνης και τοὺς παρασῶρει στὴ μάχη. Εἶναι λίγοι, και οἱ ἐχθροὶ πολλοὶ και φανατικοὶ και μάχονται μανιωδῶς. Ἦ στιγμὲς εἶναι κρίσιμες.

Ο Χατζήχρηστος, κρατώντας με τὸ ἕνα χερί τὴ σημαία τῆς Ἐλευθερίας, με τὸ ἄλλο τὸ περιφῆρο δαμασκινὸ σπαθί του, κῆτὰ τὸ ἄλογό του, χύνεται ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν, χτυπᾶ, σφάζει, τρομοκρατεῖ, τραυματίζει σὲ τρία μέρη τοῦ σώματος του, εἶναι αἰμόφυρος και ὄμως καταδιώκει τοὺς Τούρκους ἀφρόντας πίσω του ἐνθουσιάζει

δεις τους Ιππείς του. Έτσι δίνει καιρό στο Νικητάρι ν' ανασυντάξει τις δυνάμεις του και νά επιπέση κεραινοβόλος και αυτές έναντιόν του Δραμαλικού στρατού.

Μετά την νίκη των Δαρβεναζίων, βόισκουσε το Χατζηηρόστο, πλάγι πάντα στον Κολοκοτρώνη, μαζί με τους πορηγιάς του Ναυπλίου. Για τη φρονιμάδα του ο Κολοκοτρώνης τον διαορίζει «έπί της ειρήνης και τάξεως της πολιτείας».

Έρχεται κατόπιν το δύστυχο έτος 1824, με τους δλεσθίους έπεινούς έμφυλιους πολέμους. Ο Χατζηηρόστος είναι πάντοτε ο πατριώτης αρχηγός, που τότε με τη φοβέρα, τότε με τὰ δακρυαστά μάτια, έθροχίζει τους Έλληνας νά μονοιάσουν, νά πάψουν τον άδελφικό σπαραγμό. Και πολλές φορές τὸ κατορθώνει, μολονότι δὲ μιλεῖ καλῶς τὸ Έλληνικά: «Αντέρφια. όμόνοιαι. άγκάτη!»

Στὰ 1825 ο Αγιώτιος Ίμβριας Πασσάς φθάνει στὰ παραλία της Μεσσηνίας με δυνάτο στόλο και στρατό. Ο Ίερὸς Άγών προκειται νά διατρέξει μεγάλο κίνδυνον. Ο Χατζηηρόστος με τους Ιππείς του φθάνει γρήγορα στο Κρομμύδι της Πολίαις, λαβαίνει μέρος στην περίφημη μάχη κ' έπειτα τρέχει νά βοηθήσει τον άρχιερέα Μεθώνης και οπλαρχηγό Γρηγόριο που κρατούσε γενναία τη θέση του παλαιού Ναυαρίνου κατά του εχθρού. Ο Ίμβριας με λύσσα προσπαθεί ν' άποβιβάσει στρατό στην ξηρά και συγχρόνως νά κυριεύση τή μικρή νήσο Σφακτηρία. Ο «Καπετάν Δεσπότης» Γρηγόριος κρατεί την άμυνα άπελπισμένος. Μαζί του είναι κ' ο Χατζηηρόστος με τὰ παλληκάρια του.

Η μάχη άρχίζει πεσιματώδης. Άλλ' ή έλλειψις τροφών και πυρομαχικών μεταιώνει τις προσπάθειες των Έλλήνων, οι όποιοι τέλος άποφασίζουν την ήλοκαριθική έξοδο του στρατού προς την ξηρά διά νυκτός. Ο ριζοκίνδυνος Χατζηηρόστος για νά δώσει κουράγιο στους έσπευχόμενους, πήρε την θέση της οπισθοφυλακής. Άλλ' οι Τούρκοι, τους άντελεθθήσαν και οι Ιππείς του Ίμβριατι κρατούνης μεγάλους πυροσούς (μυσαλάδες) έδειχναν τους φάγοντας, τους όλοίους χτυπούσε τὸ πεζικό και τὰ κανόνια. Ο Χατζηηρόστος σε μία στιγμή βρέθηκε άπομονωμένος, έχασε τὸ δρόμο και είχε την κατοχυρία νά βυθισθῆ σ' ένα βάλτο. Έξατάλαβε ότι δεν θά μπορούσε νά διαφύγη κ' έβγαλε προνοητικώς τή λαμπρή του στολή, για νά περάση ως άσημάντο ύποκείμενο κ' ίσως κατορθώση νά ξεγλισθή τους Τούρκους. Έτσι, γυμνός και άγνωστος, αιχμαλωτίσθη τήν αυγή και τον μετέφεραν στο στρατόπεδο, όπου έπικρατούσε πολὺς θόρυβος. Ο Χατζηηρόστος ήξερε καλά τὰ Τουρκικά, και άκούγε νά γίνεται πολὺς λογος γύρω από τὸ όνομα του. Ο Παππας είχε διατάξει νά τον βροῦν με κάθε θυσία. Σε λίγο, παρετάξαν στή γραμμή τους αιχμαλώτους. Ένας άπ' αυτούς φανέρωσε ότι ήταν μετὰ της αυτών και ο Χατζηηρόστος και τον έδειξε: «Νά, αυτός είναι!»

Άλλάξαν οι Τούρκοι από τή χαρά τους και άναψε μεταξύ τους καυγῆς ποιός να τον πρωτοπαρουσιάσει στον Πασσά για νά πάρη μπάζει! Έπῆνε στον καυγά αυτό, που τον παρακολουθούσε άτάραχος ο έπίσημος αιχμάλωτος, έβρόντησε μία πιστολιά. Ένας Τούρκος άπ' τους φιλονεικούντας είχε σκοτώσει τὸν άντίπαλό του! Τέλος ο Χατζηηρόστος εξατάλαβε ότι ήθελε ή θρε του θανάτου του και άποκαιρώνοντας τους άλλους αιχμαλώτους έσπυρε φωνή μεγάλη:

— Άδέρφια, τους είπες, έγω θαρρώ πως δεν θά ζήσω. Έδώ μπροστά σας διαλάλω τή διαθήκη μου. Ορόνια, όσο μπορείτε, για νά σώσετε τὸ Έθνος! Στὸν κόσμο τούτο, που τὰ έθνησσια όλα για τὸ λευτεριά, δεν έχω παρὰ τήν άγαπημένη μου γυναίκα και τὸ άλογό μου. Παρακλώ τὸ Έθνος νά φροντίση για τή Μαρία μου και τὸ Ντορῆ μου!

Μετά τὰ λόγια αυτά, οι Τούρκοι τὸν ώδήγησαν μπροστά στον Πασσά. Άπό τή στιγμή αυτή άρχίζει τὸ δεύτερο και πιο ένδιαφέρον μέρος της ζωής του Χατζηηρόστου, τὸ όποιον θά διηγηθούμε στο έπόμενον φύλλο.

ΟΙ ΕΡΩΤΕΣ ΤΗΣ κ. ΝΤΕ ΛΑ ΣΑΜΠΛΙΕΡ

Ένας γέρος ήθικολόγος έλεγε κάποις στην κυρία ντε Λα Σαμπλιέρ, τήν λογία κυρία του 18ου αἰδνος που έφημιζετο για τὸ πνεῦμα της, τήν όμορφιά της και... τους έρωτάς της:

«Η διαταγή σας, κυρία μου εινε σκανδαλωδεςτατή. Έρωτεύεσθε τους πάντας! Έρωτεύεσθε διαρκῶς χωρίς διακοπή! αυτά τὰ ζῶα, κυρία μου, έρωτεύονται κατά όρισμένες έποχάς του έτους.

— Μά γι' αυτό εινε ζῶα! άπήνησαν έξυπνάτατα ή κ. ντε Λα Σαμπλιέρ.

ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΚΑΙ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Ο Γ. Φραγκούδης ποιητής!

Ο πολιτευόμενος κ. Γ. Σ. Φραγκούδης, τσόνον λονοός προ 20 ετών, για τήν άθλία κατάστασι του Κράτους, όστε εγείνα και... ποιητής. Υπό τὸν τιτλον «Δέν ειν' αυτή πλῆσον Έλλάς...» έγραψε ένα ποίημα, τὸ όποιον έδημοσίευσεν στο φύλλο της 8 Μαΐου 1905, της περιφημού τότε έπαναστατικῆς εφημερίδος του ή «Ματαρροθιμιας».—

Άπό τὸ ποίημα αυτό μεταφέρουμε δύο τετράστιχι.
... Δί' ν' εἶνε σ' αὐτῆ πλῆσον Έλλάς, τὼν εὐκλειδῶν ποσόνων
... ἄλλὰ Έλλάς κ' η φηνα εἰδῶν και ἀναζίων γόντων
... Έλλάς-λειβάδι γλοσσοῦ νά τρέφονται κ' α μ π ὀ σ ο ι
... νά ζῶσι κ' αὐτῆδου ὅποιοι και ὀπόσοι!
... Έλλάς-τ' σι φηλί κ' ι μ ο ν α χ ὀ τῶν αὐτῶν και τρωάνων
... ὀχι Γιγάντων πειτ' Έλλάς, ἄλλὰ Έλλάς τὼν Νάνων
... Τόσοι ποῦ πάσει ὁ λαός, κ' ὀλο πληρώνει φρόνους
... δὲ νά ζῶν σ' εἰ ν τ' ι μ ο ι με τὸς ὀ δ ῆ λ ο υ ς κ ο ρ ο υ ς.
... Νομίζει κανείς πως τὸ μοναδικό αυτό ποίημα, που έγραψεν στή τῆσ' του κ. Φραγκούδης, γράφτηκε για σήμερα!

Η ρέγγα τῶν φοιτητῶν και ὁ Χρηστομάνος

Ο μακαρίτης Χρηστομάνος όταν ήταν διευθυντής του Χμερίου, περνώντας μία ήμερα από κει, στή μία μετὰ τὸ μεσημερι, εἶδε τρεῖς φοιτητάς νά τρέψε μια ρέγγα που τήν είχαν ψήσει στο φριταγιο, για νά γελάσουν τήν πείνη τους. Βιαζόντουσαν έπισης νά τελειώσουν γρήγορα για νά κάμουν μία ανάλασι που τους είχε αναθέσει. Όταν τους εἶδε ὁ Χρηστομάνος συγχινήθησε. Δεν τους εἶπε τίποτε, αλλά όταν έφυγε, τους έστειλεν από τὸ άπόκρυπτο μιαν κλάικο μηθ' ὀκ' κρῆσι!

Πῶς παύουν τὰ ποδοκρητήματα.

Ο Χρηστομάνος διδασκε 8-10 το πρωί. — Παράτανε όμως, πολλές φορές τὸ μαθημά του ὡς τὰς 16 και 14.— Οι φοιτητάι που στενοχωριόντουσαν για τήν παράτασι αυτή άρχιζαν τὰ ποδοκρητήματα.

Μία μερα που τὰ ποδοκρητήματα εγείναν πιο δυνατά, ὁ μακαρίτης ὁ Χρηστομάνος δεν έχασε τήν ψυχραιμία του, διέκρινε, μια στιγμή τήν διδασκαλία. Οι φοιτητάι, που νόμισαν ότι κάτι έκτακτο ήθελε νά τους άνακοινώση ήσύχασαν.

Τότε, όταν εγείνα σιγή ὁ Χρηστομάνος τους εἶπε: — «Κύριοι, σὰς εὐχαριστῶ δια τήν επιδοκιμασίαν της διδασκαλίας μου, περιττον όμως νά γίνεται αυτή με τὰ τσέρρα. Εἶνε άρκιτὸ τὰ δυο προσβια όπως με επιδοκιμάσουν!»

«Άπε τότε τὸ άρκιτῶρο, έπαισε πειτὰ τὰ ποδοκρητήματα και άρχισε τὸ γελοιοκρητήματα. όσας φορές ήθελε νά τελειώση τὸ μάθημα»

Ο Βασιληάς κ' ὁ φούρνος τοῦ παπα

Ο Βασιλης Γεωργιος, όταν ήμανε στο Τατόι, έκανε συχνά περιόδια στα γύρω χωριά.

Μία ήμερα ρωτησε τὸν παπὰ ενός από τὰ χωριά αυτά, αν θά λειτουργήση.

— Άν μου κανήση θά λειτουργήσω! άπάντησε εκείνος.

Ο Βασιλης εαφνίστηκε με τήν άπάντησι αυτή και ρώτησε έναν από τήν άκολουθία του, «τι ήθελε νά πῆ ὁ ιερέας».

Ο ύλασπιστής του, για νά δικαιολογήση τὸν τρελόπαπα εἶπῆ γησε στον Βασιληά:

«Ο ιερέας ήθελε νά πῆ, πως αν κανήση ὁ φούρνος και κάνει προσφορές θά λειτουργήση!

Και ὁ μακαρίτης ὁ βασιληάς κατάλαβε ...

Ο Καφαντάρης κ' οι άριθμοι.

Άπό μικρός ὁ κ. Καφαντάρης εἶδειν ότι θά γινόνταν... μεγάς οίονομολόγος!

«Οτι θά έπαίξε δηλαδή στα δάχτυλα τους άριθμούς και με αυτούς θά κατασκεύαζε τους προϋπολογισμούς του Κράτους.

«Όταν ήταν μικρός έστειλε στή «Διάπλασι πῶν παιδων» τήν καλύτερο μαθηματική όπικάλυψι του:

«Πολὺ περίεργος εἶνε ὁ άριθμὸς 142857.

Πολλαπλασιαζόμενος, με τὸ 2, 3, 4, 5, και 6 δίδει πάντοτε γινόμενα τὸ όποια άποτελοῦνται από τους αὐτούς πάντοτε άριθμούς αλλά κατά διαφορετικῆν σειράν λ.γ.

- 142857 X 2 = 285714
- 142857 X 3 = 428571
- 142857 X 4 = 571428 και ούτω καθ' εἶης.

Μόνον έναν πολλαπλασιασθῆ με τὸ 7 κάνει εἰςάρισον του κανόνος, δίδων άλλον άριθμόν ὡς γινόμενον, αλλά έπίσης παράδοξον: 142857 X 7 = 999999.»